

Izhaja vsak torek in soboto ob 4. uri popoldne. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 10 K, polletno 5 K in četrtletno 2-50 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Lehan na Verdievem tekališču po 8 vin.

GORICA

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nazloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. L. Lukežič).

Izjava.

Na opetovano zatrjevanje od liberalne in klerikalne strani, da bi podpisani klub imel kakšno zvezo z italijanskim liberalnim klubom v deželnem zboru, izjavlja podpisani, da klub take zveze nima in ni imel. Vse nasprotno sumničenje in podtikanje je izrodek liberalne domišljije, kateri so šli tudi nekateri neprevidni pristaši slovenske ljudske stranke na lim. Klub protestuje proti takemu natolcevanju ter opozarja, da mu dela enako krivico, kdor te neresnične odnošaje izmišlja, kakor kdor jih skuša dokazati ali nepremišljeno veruje. Klub imenuje lažnika in obrekovalca vsakega, ki te vesti troši ali ponavlja, dokler jih ne dokaže. Dokazati pa tega ne more nikdo, ker take zveze ni in ni bilo.

V Gorici. 15. oktobra 1908.

„Klub. slov. ljud. stranke“.

Klerikalna anarhija.

Našli so se: »Soča«, »Edinost« in goriški »prijatelji« v ljubljanskem »Slovenec«. Ein Schauspiel für Götter, kako si podajajo roke Gorica, Trst pa Ljubljana, da skupno nastavijo topove proti dr. Gregorčiču, ki je zdaj obsojen in zakopan. To je moral biti krepak mož, da je bilo treba tolikih in kombiniranih naszkokov, predno so ga podrli in spravili v krtovo deželo.

Posebno goriški »prijatelji«, stanovski tovariši in »klerikalci prve vrste«, dohtarji in nedohtarji, smejo biti ponosni na visoki časti, ki jih je doletela, da se je Andrej Visoki v toliko ponižal, da se je ozrl na njih premišljene, stvarno in dostojno pisane članke ter potisnil jih s svojim okornim škornjem v »Sočo«, da bodo tudi njegovim čitateljem služili v dušno hrano, kakoršna prija liberalcu in »pravemu klerikalcu«.

Kakšno veselje za goriške Gregorčičeve »prijatelje«, da tudi Makso Cotič, jokavi urednik jokave »Edinosti«, je spoznal njihove dopise, poslane »Slovenec«, za vredne, da jih predloži na krožniku svojim čitateljem, ko si z jutranjo kavo privezujejo duše, da jim ne ginejo ter da na podlagi teh dopisov skuje še strupenejših člankov zoper dr. Gregorčiča, voditelja goriških katoliških Slovencev.

Liberalna »Soča«, »nadstrankarska« »Edinost« in katoliški »Slovenec« pojejo združeni pesem »goriških prijateljev«: proč z Gregorčičem, italijansko-liberalnim zaveznikom, škofovim obsojencem, narodnim škodljivcem. — Prav imate, proč z njim, pa vi na njegovo mesto!

Pa dovolj šale!

Stvar ima tudi svojo resno stran. V trdem boju, katerega bije dr. Gregorčič z vestimi svojimi katoliškimi tovariši proti liberalnemu generalu Andreju Gabrščeku v deželnem zboru, pobabili so njegovi »prijatelji« na cilj, po katerem stremi, do katerega bi mu moral pomagati vsak resnični katoliški mož z vsemi svojimi močmi, ter ga napadajo iz zasede pri cerkveni oblasti in v jav-

nih listih s krivimi poročili in neutemeljenimi obdolžitvami.

Nadškof ni govoril pri svojem nagovoru o katoliških strankah (v množini), ampak o stranki ali o poslancih. Gregorčičevi »prijatelji« so pa javili »Slovenec«, da nadškof je obsodil »obe katoliški stranki«, ter zasuli ga z dopisi, ki naj spričajo, da Gr. je vsega kriv, res kriv in sam kriv, med tem ko oni, ki se identifikujejo s S. L. S., so nedolžni.

Užaljeni so, da Gr. ne dela »načelne« politike, ki bi najbrže obstajala v tem, da poprosi za dovoljenje pri vsakem »koraku, ki ga stori, svoje »prijatelje«, držče se načela: mi ukažemo, vsi ukažemo, načelnik je le izvrševalec tega, kar mi določimo. Ali na to treba sledeče opaziti.

Prvič ni mogoče pri določevanju taktike, ko je treba vsled nastalih novih razmer v trenutku ali v nekaterih trenutkih odločiti se na desno ali levo, poprašati za svet vse tiste, ki želijo biti poprašani. Drugič je dvomljivo, da bi vsi povprašanci — ako bi čas dopuščal — zjediniti se za enako in isto postopanje. Tretjič ni gotovo, da bi večina iz različnih razlogov, ki so včasih prikriti, ki se ne povejo, vselej pravo zadela. Četrto je bolj verjetno, da zadene pravo pot izkušeni in razumen politik, kakoršen je dr. Gregorčič, ko pa kopa »prijateljev«, ki ga zasledujejo in mu »načeloma« nasprotujejo, kjer morejo, ker hočejo imeti voditelja, katerega vodijo, ne pa voditelja, ki bi vodil. »Proč z dr. Grg.« je med njimi menda znan klic.

Če v takih okoliščinah dr. Gr. spominjajoč se svoje preteklosti, povpraša sam sebe za svet, je gotovo, da bolje zadene, nego s povpraševanjem pri vročevrtnih mladičih, ki potrebujejo še počuka in skušnje; odrasli moške se ne čutijo žaljene radi navideznega preziranja. Tako se je zgodilo tudi tukaj; dr. Gr. je izbral edino pot, ki brani vsaj začasno največjemu škodljivcu slovenskega naroda na Goriškem in najodkritnejšemu in vstrajnemu nasprotniku kat. vere in cerkve v dež. odbor, oziroma do upravne moči v deželi. Kaj zahtevate višjega za zdaj?

To je začasno dosegel z abstinenco in obstrukcijo. Omogočeno pa mu je bilo to, ali vsaj olajšano, po okoliščinah, da so bili ital. liberalci siljeni s svojega stališča do istih korakov.

Ker so bili »prijatelji« užaljeni, upijejo o samooblastnem postopanju, o breznačelni politiki, o zvezi z ital. liberalci, o škandalu, kakoršnega ni videla goriška dežela, o zavoženi taktiki itd.

V potu svojega obraza se trudijo dokazati nenaravno in nenravno, nečastno in škodljivo zvezo z ital. liberalci. Dokazi so tako revni, da jim slepec ne more verovati. Sam ljubljanski list, do katerega so se zatekli, je moral po avtentični informaciji izjaviti, da glavni dokaz, katerega je neki J. A. navedel za ono zvezo (imenovanje podglavarja), je ničev. Enako je z drugim dokazom, kakor je pojasnil »Prim. List«.

In zdaj nastane vprašanje: Kako naj se sodi ta nastop »prijateljev« nasproti dr. Greg. duhovniku, dolgoletnemu politiku, načelniku kluba in S. L. S. na Goriškem?

Duhovni sobratje — v zvezi z nekaterimi lajki — so ga napadli ter

očitali mu v javnem listu, da taji to, kar v resnici obstoji (zveza Pajer-Gregorčič), da torej laže, in so skušali dokazati, da je resnična njihova trditev. Njihovi dokazi so se pokazali popolnoma ničevi. Kako naj sodi razumen, olikan človek o takem nastopu? Kaj naj reče verno ljudstvo, ko vidi tako zdivjanost ter da duhovnik duhovnika javno dolži nečastnega dejanja? Ako maziljenec Gospodov na tak način postopa celo v javnosti, ni čuda, če sčasom vse javno življenje zdivja, in potem je le čudo, da je v celoti deželi le eden Andrej Gabršček.

Nedolžni duhovnik naj proti svojim sobratom v javnih listih pere svojo nedolžnost nasproti neutemeljenim obdolžitvam in napadom teh svojih sobratov! To je škandal, kakoršnega so zmožni edino le pristaši »Nove struje« v kulturnem življenju na Goriškem.

In teh obdolžitvah ne objavljajo samo v javnih listih, o katerih je znano, da so pogosto v napetih odnosih do resnice, marveč jih prinašajo tudi na uho cerkvenim dostojanstvenikom. Karkoli je »Soča« pisala zoper dr. Gregorčiča, vse so »prijatelji« zanašali in zanašajo še v škofovsko palačo. Kar navaja Gab. proti dr. Gr., to navajajo »prijatelji« ter dostavljajo še par »katoliških« cevirkov, da dr. Gregorčič vedno le cinca, da je neodločen, polovičarsk, da volivci so z njim nezadovoljni, da pri prihodnjih volitvah se ne sme z njim več poskušati, ker ne bo voljen, da katoliško mišljenje in življenje v deželi vzdržuje le še ta in ta. Tako podpihovanje in sleparjenje duhovnih predstojnikov je škandal.

Temu niso bili vajeni ljudje goriške pasme; to je importirano blago od drugod! Sramota njim, ki so tega krivi, naj bodo katerega koli stanu!

Deželni poslanci so vržili svojo dolžnost, ko so se postavili po robu proti A. Gab., s katerim nekateri klerikalci prve vrste prijazno občujejo in fraternizirajo pod krinko stanovske solidarnosti ali posebnega posla v družini (framasonskega časnikarja. »Prijatelji« pa dolžijo te poslance, da ne poznajo discipline in ne priznavajo avtoritete onih, ki »ukazujemo«. Ali ni narobe svet?

Se več. Oni, ki »ukazujejo« (v tem obstoji njihovo demokratično načelo), se hudujejo, da je voditelj stranke odločil se za kakšen korak, ne da bi nje vprašal za svet, ter mu vračajo milo za drago.

Javno se mu upirajo ter presojujejo in obsojajo njegovo postopanje. Javen upor — formalna revolucija — anarhija, to jim je opravičena oblika njihovega postopanja.

Ali nimamo torej prav, ako govorimo o klerikalni zdivjanosti in anarhiji? Kdor pozna dejanske razmere, nam mora v tem pritrditi.

Žalosten pogled v prihodnost! Ako tisti, ki so postavljeni, da svetijo kot luč v temnem kraju, da oživljajo in vzdržujejo krščansko življenje, na ta način razumejo svojo nalogo in svoje poslanstvo, kaj naj reče in kaj naj dela krščansko ljudstvo!

Tolaži nas zavest, da sedanji pojavi socialne anarhije gredo na rovaš le nekaterih oseb, ki so se nevede kako zgubili v duhovski stan, kateri razun »hetmanove« avtoritete druge ne pri-

znajajo in ki ne povzdugejejo časti »nove« struje« na goriških tleh.

Upamo, da verni kristijani in rodoljubni Slovenci soglašajo z nami, da mora pasti in uničena biti — klerikalna anarhija. Nam zadostuje Kristusov nauk, kakor se nam je do zdaj oznanoval, in ne potrebujemo novotarij klerikalne anarhije, kakor tudi »Cvetje« uči.

Škandalozna zveza.

Naš knezonadškof je ostro obsodil zvezo furlanskih katoliških poslancev s slovenskimi liberalnimi poslanci. S tem je seveda obsojen tudi A. Gabršček in njegovi trije ali štirje ožji liberalni somišljeniki »Slovenskega kluba«.

Klubu furlanskih katoliških poslancev predseduje goriški prošt Faidutti. Da bo svet strmel, s kakim človekom se je zvezal ta visoki dostojanstvenik goriške nadškofije in da bo vsakdo lahko razvidel kako opravičena je bila graja iz nadškofijske palače, naslikamo s par potezami A. Gabrščeka — po »Soči«.

V »Soči« je pisal Gabršček leta 1906: »Od leta 1889 dalje sem v odptem boju z duhovščino. Od razkola l. 1889 dalje je bil oni duhovnik jako redek, ki se je upal priti z menoj v dotiko«.

O katoliških dogmah ali verskih resnicah čitamo v Gabrščekovi »Soči« (št. 77, l. 1905) to-le: Klerikalci imajo svoje dogme in na teh jahajo. Z dogmami stojijo in padejo. Kedar duh časa pobije njihove dogme, morajo zapreti svoje botege.

Sam Gabršček je pisal in podpisal v »Soči« št. 25, 1903 te-le grozovitosti: Taki so klerikalci vedno in povsod, kajti črna banda brez vesti, brez časti in poštenja je bila, je in ostane podla svojat, katere se vsi narodi otrasejo edino le z leskovim mazilom, in ako to ne bo zadostovalo — s polenom. Vse Kristove nauke so vrgli med staro šaro židovskih pravljic starega zakona.

Na Goriškem skoro ni duhovnika, ki bi ga ne bila Gabrščekova »Soča« napadla in razžalila; napadala je pa tudi ves duhovski stan, ko je n. pr. pisala, da duhovščina izsesava kmeta od pamitivekov od rojstva do smrti, »da so, kakor judje, sesali in sesajo ljudstvo izvestni krščenci v črnih talarjih«.

»Soča« je napadala pa tudi škofo in papeže. Leta 1905 je prinesla vest, da dobijo Lahi vseučilišče v Trst, Slovenci pa nadškofa v Gorico. — Svoje modrovanje o tem imenovanju je končala z besedami: Slovincem poneumnjevanje, Lahom prosvetol! V svoji gonji proti našemu nadškofu je šel Gabrščekov list tako daleč, da je šuntal ljudstvo proti njemu. Pisal je n. pr. 15. sept. 1906: Vse zavedne občine vedo, kako imajo sprejemati apostola razkola... Tisoč potreb imamo, boriti se moramo na vse strani, tu pa prihaja nadškof in knez, katerega naši želijo dobro redijo ter uganja med nami razkolniško politiko v veliki škodo na vseh. Tega nočemo trpeti, proti temu se moramo dvigniti vsi kakor en mož. Neustrašeno na dan z besedo in dejanjem!

Med papeži ni pustila »Soča« pri miru niti Leona XIII., ki je bil blaga duša, visoko izobražen in velik prijatelj

Slovanov. Tako n. pr. je pisala pred petimi leti o njegovem jubileju: Papež Leon praznuje vsako leto par jubilejev. Letos bo praznoval petindvajsetletnico svojega kronanja in klerikalni svet že pridno agitira, da bi se pri ti priliki uprizorile velike demonstracije. Umetno si uprizarjajo demonstracije, potem pa bodo trobentali o navdašenju in ljubezni ljudstva do svetega očeta.

Kako ostudno piše „Soča“ proti katoliškim društvom in zavodom, proti romanju in samostanom, je obče znano. Katoliška društva so po besedah „Soče“ jame razbojnikov, vseh se drži surovost, podivjanost, tolovajstvo.

O zavodu Salezijancev v Gorici čitamo v „Soči“: Izkusnja uči, da ni slabših ljudi od teh, ki izidejo iz takih šol. Taki ljudje so hinavci, podleži.

O božjih potih je pisala „Soča“, da je glavni rezultat romanj štetje denarja po romarskih samostanih, da gre po božjih potih veliko devištva rakom žvižgat...

O naših frančiškanih na Kostanjevici, med katerimi je mnogo učenih mož, je pisala „Soča“: Tam živi cela vrsta čvrstih ljudi, ki Bogu in ljudem čas kra-dejo, pa dobro živijo in se rede, da je veselje gledati tolste trebuhe in obraze. Svetogorske frančiškane je imenoval Gabrščekov list cokoljarske lenuhe, poje-deže, kutarje ter jim grozil, da jim pride pod kuto do živnega, kjer so najbolj občutljivi.

Večkrat je „Soča“ obžalovala, da niso postali Slovenci luterani, češ, po-tem bi bili mi mogočen narod.

Pred tremi leti n. pr. je pisala: Če bi bilo ostalo pri reformaciji, če bi bila štela tista doba več mož Trubarjevega duha med našimi predniki, bi bile te botege (katoliške cerkve? Op. ur.) že zdavnaj zaprte — in naš narod bi bil velik. Namesto da je sežgal Hren slovenske biblije, naj bi bili sežgali njega in vse tiste farje, ki so bili njegovi oprode — potem bi bil naš narod rešen pijavk in lepo bi se bil razvil.

Če še pripomnimo, da A. Gabršček kot knjigotržec prodaja in s tem razširja Wahrmondovo brošuro, v kateri se taji božanstvo Kristusovo, potem je menda slika Faidutti-jevega zaveznika dovolj jasna.

Za vse to, kar smo iz „Soče“ na-vedli, delamo odgovornega A. Gabrščeka in njegovo „narodno-napredno stranko“, oziroma nje izvrševalni odbor, kajti Gab. je lastnik in glavni urednik tega lista; vse to je Gab. ali sam pisal, ali pa pri-volil, da se je tiskalo. Ker pa je „Soča“ glasilo narodno-napredne stranke, je stranka, oziroma strankin izvrševalni odbor soodgovoren.

In s takim človekom se družijo in brati bivši profesor teologije, sedanji go-riški prošt dr. mons. Faidutti!

(Konec prihodnjič.)

Zveza Pajer-Gregorčič.

Med komedijaše liberalnih shodov minole nedelje je šel tudi lastnik „Edi-nosti“, in sicer v Tomaj. Kakor v svo-jem glasilu poroča, je tudi on zajahal kljuje, katero je pred šestimi leti izumil najžalostnejši „talent“ goriških Slovencev, Andrej Veliki. Kakor ni častno za uče-nega dohtarja, da caplja za stanovskim dezertarjem, bivšim vaškim učiteljskom, ki ni srednješolske izobrazbe niti poku-sil, in da prežvekuje tega izmišljene pravljice, ravno tako brezvestno je, da krati kraškimi kmetom potrebni nedeljski počitek z vabljenjem na shod, na kate-rem jih trapi s takimi oslarijami, kakor je Gabrščekova neslana, a za politične kaline še vedno privlačna izmišljenka: „Pajer-Gregorčičeva zveza“. — Učeni in s slovenskim denarjem bogateči dohtar je na široko razprostil to Gabrščekovo „rdečo cunj“, a imel je srečo, da se ni našel med njegovimi poslušalci niti en mož, ki bi bil poskusil misliti s svojimi in ne s fingiranimi možgani Gregorino-vimi. Žal nam je, da so kazali zbornjoči kraški liberalci takó malo politične zre-

losti, da so k tej Gabrščekovo-Gregori-novi oslariji le — kimali. — Kaj pa, če bi se bil našel med njimi mož, zavedajoč se, da je odrasel ljudsko šolskim hlači-cam, ter bi zastavil svojemu poslancu vprašanje: Dobro, gospod doktor! ali mi bi radi imeli tudi dokaze za to tako črno nam naslikano „zvezo Pajer-Gregorči-čovo“. — No, g. doktor bi bil gotovo pripravljen z odgovorom: „Zveza“ je tajna, in dokaze držijo skrite. — Na to mož: Dobro, gospod doktor! ali vsi mi smo možje, ne pa kaki otročaji. Če ni-mamo za to „Pajer-Gregorčičovo zvezo“ autentičnih dokazov, kakor za Vašo Fa-idutti-Gabrščekovo zvezo, bodimo vsaj zreli možje, ki znamo tudi sami kaj pre-mišljevati in presojevati. Vi, gospod doktor, mi gotovo pritrdite, če Vam re-čem: Za zvezo dveh nasprotnikov (in Pajerjeva in Gregorčičevega stranka sti si nasprotni po narodnosti in po ver-skem naziranju!) je menda treba, da je zveza obema zaveznikoma potrebna in koristna. Oglejmo si torej s te strani iz-mišljeno „Pajer-Gregorčičovo zvezo“ in vprašajmo se: Ali je Pajerjeva stranka v minoli deželnozbornski dobi (ko je Ga-bršček to „zvezo“ „izvalil“) potrebovala „zveze“ z Gregorčičem, ali ji je mogla ta zveza koristiti? Olgovor: Ne eno, ne drugo! Pajer je razpolagal čez absolutno (laško) večino, v kateri se je počutil do-bro; tudi sedaj v „Soči“ in „Elinosti“ toli opevani goriški prošt, in on (Pajer) ni Gregorčičevega kluba prav nič potre-boval. Čemu naj bi si bil torej z Gre-gorčičem roke vezal? Ravno tako si ne more zdrav razum razlagati „zveze Pa-jer-Gregorčič“ v sedanji deželni zbornici. Liberalnim Lahom ne more Gregorčičev klub pomoči do večine, ulogo manjšine z deželnim glavarjem v svoji sredini pa morejo prav lahko igrati liberalni Lahi brez Gregorčičevega kluba. Kaj ostane torej na verjetnosti „Pajer-Gregorčičeve zveze“? Nič! V pretekli dobi je ni Pajer potreboval, v sedanji mu ne more nič koristiti. Tako pravi zdravi razum, in ta nas vodi tudi do vprašanja: Kdo jetorej to izmišljenko izumil in komu naj ko-risti? In po tem vprašanju se prikaže na obzorju oni zli duh goriških Sloven-cev, ki je med nje zasejal seme nesreč-nega razdora. Tega zlega duha krilata beseda slove: Med ljudstvo je treba vreči tudi kako kost, da na njej gloda. In glejte, g. doktor, ob tej Gabrščekovi „kosti“ ste tudi Vi danes glodali in silite tudi nas, da naj ob njej glodamo. Ali si moremo misliti smešnejšo ulogo? Pada bi vsaj sami uživali užitek smeha! Kaj še! Mi delamo prav resno-ogorčene obraze, in smeje se — nam Gabršček v Gorici. Kako bi ne? Saj igramo prav goreče burke, ki jo je izmislil za svoj žep. On se izvratno redi in pase z re-klamo, v katero vpreza nič manj kot našo narodnost. Le čujmo ga, kako mo-ralizuje: Slovenci! naročujte moje knjige in časnike, ker je „narodno“ blago; kupujte moje žajfo, ker je „narodni“ iz-delek; obiskujte moje štacune in go-stilne, ker so „narodna“ podjetja; pod-pirajte društva, ki dajajo zaslužka moji tiskarni, ker služijo „narodni“ prosveti; in — najnovejše — Slovenci! verujte v „Pajer-Gregorčičovo zvezo“, ker skušam z njo uničiti Gregorčiča, ki mi zastavlja pot do deželnega odborništva, ki bi mi po eni strani dalo v roko oblast, da bi še z večjim uspehom usiljeval svoja pod-jetja, po drugi strani pa mi neslo letnih 4000 kron, katera svotica bi se mojemu žepku narastla v šestih letih na 24.000 stvilih kronic. Gospod doktor, tako nas učite Vi služiti „sveti domovini“ t. j. — Gabrščekovemu žepu!

Liberalci in užitnina.

Vsa dežela ve, da se je naša stranka vže l. 1900 prizadevala, da bi dobila po-biranje užitnine dežela v svojo upravo. Tačas je poslal dež. odbor dva deželna uradnika po deželi, da bi prigovarjala in pridobila krčmarje in prizadete obrtnike v to, da bi oddali deželi mesto privat-

nikom pooblastila za pobiranje užitnine. Posrečilo se je bilo v nekaterih okrajih pridobiti nad polovico krčmarjev za to misel, v drugih pa izdatne manjšine. In izvestno je, da bi se bil poskus povsem posrečil in bi bila dežela dobila pobi-ranje užitnine v svoje roke, ako bi ne bila pričela narodno-napredna stranka strašne gonje proti tej nameri.

A. Gabršček je pisal strupene članke proti naši stranki, članke, ki so razsi-pali kar ogenj in žveplo na nas. Komur je mari, seznaniti se z izbruhi jeze in gajeva v tem vprašanju, naj prečita A. Gabrščekove članke „Sleparjem našega ljudstva“ iz iste dobe.

In gospod dr. Tuma, njegov tedanji pobratim, je v deželnem zboru meseca oktobra l. 1901 izustil o tem sledeče besede:

„Kot načelnik izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke jamčim, da je dežela ne udobi (namreč užitnine), ker nečem, da trpi oni stan, od katerega je mnogo odvisno v deželi“.

Nedvojbeno je s tem dokazano, da sta glavarja narodno-napredne stranke, dr. Tuma in A. Gabršček, strastno agiti-rala proti nameri dežele, dobiti užitnino v lastno režijo, ter da se jima je na-mera posrečila.

A nedvojbeno je tudi dokazano, in ponovimo ta dokaz, kedar potreba, da je bila dežela vsled tega oškodovana le pri žganjinah za dober milijon kron. Isto tako se da po uradnih podatkih do-kazati, da je imela naša dežela, kjer se potoči 40.000—50.000 hl piva, vsled one nesrečne agitacije pri nakladi 1 K vsaj 25.000—30.000 K izgube. Kolika je bila izguba pri užitnini vina, mošta in mesa, izračuni lahko vsakdo, ako pomisli, da so dobile država, dežela in občine v 3 letih nad 1.700.000 K več, nego bi bile dobile pri pobiranju tozadevnih do-klad potom zakupa.

Neovrgljiva resnica je torej, da so imeli navedeni činitelji od l. 1900 naprej milijone škode pri užitnini in da se imajo za to zahvaliti v prvi vrsti strastni agitaciji gg. dr. Tame in A. Gabrščeka.

To se ne da utajiti, kakor tudi ne dejstvo, da je naša stranka v prvi vrsti pripomogla do tega sedanjega uspeha.

Zdaj pa trdijo, da erar ne more pobirati užitnine kar naprej marveč da je vezan na leta po postavi in da potem mora razpisati dražbo. Naj-brže je želja teh gospodov, da bi užit-nina šla zopet na dražbo; zato trdijo, da se mora to zgoditi vsled zakona, kar pa ni res.

Dognana stvar je, da je vpeljal in vpeljuje erar v Istri polagoma jednak sistem pobiranja užitnine, kakoršen je sedaj pri nas, ter da ostane isti sistem stalno v veljavi. Nikdo ne more utajiti, da pobira financa užitnino vže vsaj eno desetletje na Tirolskem in na Štajerskem (izvzemši zaprto mesto Gradec), in ven-dar velja našim liberalcem zakon, da vlada tega ne sme, marveč da mora po letih razpisati dražbo. Če ni vpeljala tega sistema še na Kranjskem, ni še re-čeno, da ga ne bode. Sicer so pa tam vse drugačne razmere v tem oziru nego pri nas. Tam nimajo občine nikakih do-klad na užitnino, ali tako nizke, da ne pridejo skoro v poštev, dočim imajo pri nas skoro vse občine 100 od sto naklade na to davščino. In kaj bodo začele po-tem naše občine, ako pojde užitnina na dražbo? Ali naj si ustanovijo svoje užitninske urade, ali naj se izročijo na milost in nemilost zakupniku?

Zli se nam, da užitninski ptički so začeli prezgodaj peti, in našim županom polagamo na srce, da so pozorni na to petje.

Goriški deželni zbor.

V torek dne 13. t. m. ob 5h po-poldne se je vršila sedna seja deželnega zbora. Na dnevnem redu je bilo 126 točk. Ob natlačeno polni galeriji otvori glavar sejo, nakar se prečita zapisnik.

Gabršček popravlja zapisnik, češ da se on zadnjič, ko je zahteval računa o dež. norišnici, ni oglasil k opravljeniku, ampak k dnevnemu redu. Nadalje pravi, da ni slišal, da mu je glavar vzel be-sedo; zato je govoril naprej. — Zapis-nik se odobri.

Glavar naznani, da mu c. kr. na-mestništvo naznanja, da je dobil cesar-jevo potrjenje deželni zakon o ustano-vitvi občinskega kreditnega zavoda, ki ga bo upravljal dež. hipotečni zavod. — Nadalje je poljedelsko ministerstvo pred-ložilo dež. zboru načrt v varstvo polje-delstvu koristnih ptičev. Nato prečita tajnik došle prošnje, nakar se začno či-tati nujni predlogi laških liberalcev. Posl. Venier je vložil predlog proti pelagri. Predlogu je priložil tudi 444 strani debelo knjigo, ki bi se bila mo-rala prečitati.

Gabršček: Ali bomo to knjigo poslušali?

Galerija začne kričati.

Gabršček: Ali gospod vladni zastopnik nima še nobenega dekreta, da bi nas poslal domov.

Šum na galeriji.

Grof Attems, zastopnik vlade, lista po svojih papirjih.

Gabršček: To jo deželna noriš-nica!

Galerija razsaja.

Gregorin opozarja glavarja, naj napravi mir na galeriji.

Gabršček: Kaj pa hoče; saj glavar vam obstruira!

Glavar da Gabrščeku ukor.

Galerija ubije eno šipo. Klici „Bravo“! Velikanski šum.

Gregorin: Galerija se zabava, dežela bo pa plačala.

Gabršček: Prosim, da se kon-štatira, koliko strani ima ta knjiga.

Galerija vpije.

Glavar (Gabrščeku): Vi sami iz-zivate galerijo, da kriči.

Med tem šumom je laški liberalce Venier, ki je stavil predlog, odšel iz zbornice.

Gregorin: Kje pa je Venier?

Gabršček: Je šel pit pivo.

Zapisnikarja, ki bereta knjigo, sta že oba utrujena. Zato mora priti v dvorano drugi uradnik.

Gabršček dela vedno medklice. Galerija se nad njimi zabava.

V dvorano pride mons. Faidutti. Galerija se mu začne smejati.

Gabršček vpije: Škandal je, da galerija ne pusti poslancem miru.

Velik vihar na galeriji.

Glavar ukaže dež. glavarju Petta-rinu, naj s pomočjo slug izprazni gale-rijo. Toda sluge so brez moči, Pettarina nihče ne posluša.

Štrekelj nekaj vpije na glavarja.

Franko mu zaukaže, naj bo tiho.

Štrekelj uboga.

Na predlog laškega liberalca Ber-nardellija se seja prekine za pol ure.

Poslanci odidejo iz dvorane. Gale-rija ostane in se cele pol ure po svoje zabava.

Po preteku pol ure začno prihajati poslanci zopet v dvorano. Ko hoče dež. glavar zopet otvoriti sejo, vidi, da zbor-nica ni sklepčna. Pettarin je letal po laške liberalce; a ti niso prišli. Gregorin in Gabršček sta cel čas kukala pri vra-tih noter; a v dvorano nista hotela. Ko je glavar sejo zaključil, sta prišla nazaj.

Pred zbornico se je zbrala velika množica ljudstva. Stala je tudi pripravljena straža desetih policajev, ki pa niso imeli opravka.

Darovi.

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedništvu: Štefan Križnič, šolski svetnik v Gorici, na račun usta-novnine 50 K; dr. A. Gregorčič v Go-rici 20 K.

Došlo našemu upravništvu: Ivan Skočir, dekan v Devinu 30 K.

Srčna hvala!

Preplačila za IV. zvezek S. Gre-
gorčičevih poezij
so dalje došla: Matija Kenda, nadučit-
elj v Volčah 80 v; Fr. Klanjšček, kurat
v Lokovcu 6:80 K.

Novice.

Slabo zadel. Neki J. A. je poslal „Slovenca“ strupen članek, v katerem je trdil, da je dr. Gregorčič vezan z dr. Pajerjem, ter je skušal to dokazati posebno s tem, ker je bil dr. Grg. imenovan dež. podglavarjem, češ, da to se je moglo zgoditi edino le vsled zveze z dr. Paj., oziroma z ital. liberalci. To dokazovanje je podrl do tal „Slovenec“ sam, ki piše v številki z dne 15. okt. med dnevnimi novicami, kakor sledi:

„Dogodki na Goriškem. Iz negoriških, popolnoma poučenih in nepristranskih krogov se nam zagotavljajo, da dr. Gregorčič ni postal namestnik deželnega glavarja na Goriškem, ker bi bil, kakor se mu očita, baje s Pajerjem zvezan, ampak s stališča, da deželnega glavarja namestnik mora pripadati krščanski stranki, ker je deželni glavar vzet iz liberalne stranke. To poročilo smo dobili od popolnoma zanesljive osebe, ki dobro in natančno ve, kako se je godilo. Dr. Gregorčič je bil imenovan za namestnika deželnega glavarja kljub ugovorom slovenskih in italijanskih liberalcev. Obstajala pa je zveza večine italijanskih liberalcev z Gabrščekovo in Frankovo stranko, ki je imela namen napraviti za namestnika deželnega glavarja slovenskega liberalca, za glavarja pa laškega liberalca“.

Prošt Faidutti ponavlja svojo trditve v svojem listu, da ni zvezan s slov. liberalci, ampak s slov. agrarci, katerih našteva devet. Prosimo g. poslanca, naj nam imenuje onih devet slov. agrarcev, s katerimi je pismeno vezan, pa brez A. Gab. in dveh Štrekeljnov. — Dalje zveza velja med ital. ljudsko stranko in „slov. klubom“. Kdo pa je načelnik „slov. kluba“, ali ne And. Gab., ki se je v zbornici javno imenoval in predstavljal kot tak?

Prava taktika po mnenju „Slovenčevega“ dopisnika bi bila ta, da bi poslanci slov. ljud. stranke brez boja prepustili deželni odbor v roke A. Gabr in njegovih tovarišev ter gledali jim na prste pri deželni upravi. V teku šestih let bi jim našteali toliko političnih in upravnih grehov, da pri novih volitvah bi ljudstvo kar drlo in trlo se za kandidate S. L. S.

Mi pa smo mnenja, da ko je A. Gab. enkrat v dež. odboru, ga nobena sila odtam ne odžene, dokler sam ne bo hotel, in da je boljše kozlu braniti v zelnik, nego poditi ga iz njega, ko je že vse pomandral. O prihodnosti S. L. S. ako ostane razcepljena, kakor je, le nikar si delati — neutemeljenih nad!

Da ni zveze med slov. katoliško in ital. liberalno stranko, dokazuje tudi g. J. A. v „Slovincu“ z dne 14. okt. dasi skuša ravno nasprotno dokazati. Ako nima boljših dokazov za svojo nasprotno trditev, tedaj je že zgubljen. Pravi, da imenovanje dr. Gregorčiča deželnim podglavarjem je sad ital. lib. zveze. Dokaza za to trditev nima. Mu pa lahko rečemo, da slov. liberalci so pismenim potom v tako imenovanje pogojno privolili ter da prošt Faidutti in dr. Šušteršič lahko imenoma navedeta one osebe, ki so se potegovala za rečeno imenovanje, ki pa nimajo mesta med ital. liberalci. Vlada je bila dolgo neodločna, ali bi se postavila na stališče narodnih ali političnih strank. V prvem slučaju gre Italijanom glavar, Slovincem (lib.) podglavar; v drugem slučaju pa: liberalcem (9+9) glavar, klerikalcem (6+6) pa podglavar. Zadnje je obveljalo, in ker je glavar Ital., je podglavar Slov. (klerik). To je vsa „kunšt“, katere g. J. A. ne more umeti.

G. J. A. pravi, da dr. Gr. je ponudil proštu Faid. en deželnoodborski mandat, a za se da je tudi zahteval

brezpogojno en mandat, da je toraj razpolagal čez dva mandata, kar mu je bilo mogoče edino le po dogovoru z ital. liberalci.

Povemo mu pa, da dr. Gr. ni zahteval od prošta F. en mandat, ampak samo njegove glasove za 1 mandat, in da ta mandat ni bil zagotovljen, ampak še vedno negotov. — Ne, ne, g. J. A., nikar si ne lomite glave; da bi dokazali, kar se ne da dokazati — ker ne biva — ampak bodite pametni, pa verujte poštenim ljudem. Znak neolike in pouličnega mišljenja je, ko sumničite dr. Gr., da hoče nekaj tajiti, kar vendar eksistuje. Wie der Schelm ist, so denkt er von anderen. Nič se ne bojte, dr. Gr. ima toliko moštva, da prizna svojo krivdo, ako biva, ter da prevzame odgovornost za njo. Vprašajte o tem dr. Kreka!

Prošt Faidutti je majhne posta-
ve, pa brihtne glave, ter spravi v žakelj
marsikoga, ki ima debelo glavo. Kako
se je muzal, ko je pisal načelniku slov.
klerikalcev, da njegov klub ne bo skle-
pal o zvezi s katerimkoli klubom, dokler
ne dobi zagotovila gledé 1 odbornika
in vrste, po kateri se bodo odborniki
volili (med tem je bil pa že vezan s
slov. lib.). Beneški prefriganec je dobro
vedel, da ta odgovor vsebuje odklonitev
Greg-ve ponudbe in da dr. Gr. ga bo
tako umel. Zato niti ni pričakoval od-
govora na ta svoj odgovor. Nekateri
klerikalci so pa tako naivni, neizku-
šeni v življenju in politiki,
da resno mislijo, da radi tega ni prišlo
do sporazuma med slov. in ital. kleri-
kalci, ker dr. Gr. ni F-ju na to pismo
nič odgovoril. Ali se smeje 'prošt
F. tem klerikalcem v pest!

„Slovenec“ z dne 16. t. m. se čuti poklicanega dajati svete dr. Gregorčiču in celemu klubu „Slovenske lj. stranke v goriškem dež. zboru. Pravi, da ne bi bili smeli rabiti v „Izjavi“, objavljeni v „Pr. listu“, izraza: klerikalci. Klub „S. L. S.“ bo gotovo rad uvaževal ta dobrohotni svet, prosimo pa uredništvo „Slovenca“, ki samo priznava, da so mu razmere na Goriškem nejasne, na bi v bodočnosti ne sprejemalo v svoje predale ob tako kritičnih razmerah dopise *politiških otročaje*v. Prosili bi tudi somišljenike s Kranjskega, naj bi nikar ne podpihovali razdora v „S. L. S.“ na Goriškem.

Kje je večina? Naši liberalni agrarci in agrarni liberalci, združeni v „Slov. klubu“ trdijo, da iz njihove srede, ki tvori večino slov. poslancev, je treba vzeti deželnega podglavarja. Omenili smo že na drugem mestu, da podglavar se je vzel iz klerikalne (ali kakor se že imenuje — ime rabimo, ker je krajše od drugih) manjšine in sicer radi tega izmed Slovencev, ker Italijani imajo že glavarja. Če pa hočemo vzeti stvar z narodnega stališča, moramo reči, da tudi s tega stališča je imenovanje pravilno, kajti med 14 slovenskimi poslanci jih je 5 ljudske stranke, 2 agrarci, 3 liberalci in 2 neodvisna. Frakcija slov. ljudske stranke je torej najmočnejša med goriškimi „združenimi Slovenci“; zato jej pripada po vsej pravici mesto deželnega podglavarja. Capito?

„L'Eco del Litorale“ ponavlja v
včerajšnji številki, da je namreč
klub „Slovenske ljudske stranke“ zvezan
z ital. liberalci. Neznčajnejše hoče s tem
zakriti svojo zvezo z Gabrčekom in si
hoče nekoliko zaceliti rano, ki mu jo je
prizadela znana obsodba. Klub „Slov.
ljudske stranke“ je izdal „Izjavo“ z dne
15. oktobra t. l., po kateri po vsej pra-
vici prija tudi njemu ime lažnika in
obrekovalca. Ali bodo zdaj izpre-
gledali znani pristaši v naših vrstah, ki
so mu šli na limo?

Goriško c. kr. okrajno glavarstvo v Gorici je v prav žalostnih razmerah. Delo ne gre in ne gre od rok. Ljudstvo ima nepopisnih stroškov, da hodi neprenehoma za vsako drobtinico moledovati. Poznamo gg. župane, ki so nam o tem britko tožili. Po desetkrat morajo gg.

Župani in časih cela starašinstva priti v Gorico nadlegovat počasno gospodo, a rešitve ni in je ni. Čudno je, da se je pri takih razmerah dovolilo c. kr. okrajnemu komisarju Gasserju kandidirati za furlanske občine. On je komisarsko-raj, izključno slovenskega glavarstva in ob enem furlanski deželni poslanec. — Kako naj opravlja te službe? Mej ljudstvom se ponavljajo pritožbe vedno glasneje. Prosimo torej naše gg. deželne in državne poslance, naj storijo pri c. kr. dvornem svetniku in okrajnem glavarju grofa Attems, kakor tudi pri ministerstvu in v državnem in deželnem zboru korake, da se iztrebi iz našega glavarstva ta počasnost, ki presega vse meje.

S. Gregorčičev Dom“ dela preglavico „Soči“, ki že opetovano vpraša, kako se porabijo novi prostori, ali se ima res nastaniti tam „Nar. tiskarna“. Da jo rešimo mučne skrbi, jej povemo na uho, da v drugo nadstropje se naseli naš prezaslužni predsednik dr. A. Greg., kakor se je naselil v poslopju „Gor. ljud. pos“. And. Gab. V podzemeljskih prostorih bo ob ulici Vetturini telovadnica za moške, ob nasprotni strani pa za učenke z jako ukusno napeljšano električno in plinovo razsvetljavo. V malo hišo pride kuhinjska šola in stanovanje za postreščka; tiskarna ohrani, kar ima, in dobi še, kar potrebuje. V pritličju se nastavi narodna restavracija in ljudska knjižnica. Kar ostane prostora, se porabi za šolske namene. Ako „Soča“ tega ne veruje, naj pa počaka; ko pride čas, bo videla, kaj se zgodi. A propos, koliko narodnega denara je nabrala „Soča“ za S. Gregorčičev Dom? Prav radovedni smo; ali ne bi nam hotela to povedati?

Važnost „Slovenskega sirotišča“. Odbor „Slovenskega sirotišča“ je imel priliko pomagati te dni se sredstvi, ki so mu sedaj na razpolago, ubogi a številni slovenski družini v Gorici. Družina šteje deset še nepreskrbljenih otrok. Radi odvisnosti, v kateri so živeli, bili so otroci prisiljeni obiskovati laške šole. Vsled pomoči pa, ki jo je naklonil odbor „Slov. sirotišča“, otrsela se je družina te odvisnosti, na kar so vsi otroci prestopili iz laških šol v „Šolski Dom“. To je lep uspeh, ki ga z veseljem naznanjamo vsem dobrotnikom „Slov. sirotišča“.

Občina Grahovo ob Bači je pristopila vsled starešinskega sklepa z dne 20. avg. t. l. mej vstanovnike „Slovenskega sirotišča“.

Opozarjamo vse naše gg. župane in starešine na varčnost, ki jo bo imelo sirotišče za občine. Slovensko sirotišče bo izključno le v korist našim občinam. Ko bi ne bili začeli mi, morale bi se občine same združiti ter si v svojo lastno korist napraviti sirotišče.

Zapadle podpore. Znano je, da podpore, katere dovoljuje deželni zbor, ostanejo v veljavi navadno dve leti, oziroma še eno leto potem, ko je potekel zadnji obrok, ako se podpora izplačuje v letnih obrokih. Pogosto se zgodi, da dovoljene podpore se ne izplačajo v tu navedenem času iz različnih razlogov. Včasih niso še prirejeni načrti za dotično delo, ali ni država še določila svojega prispevka, ali ni zagotovljeno pokritje vse potrebščine, ali se radi katere ovire ali tudi iz nemarnosti delo ne prične.

V takih slučajih prosi dotična občina ali stranka, naj se ji podpora podaljša; ali pa stavi tudi deželni odbor sam dež. zboru tak predlog, ali finančni odsek, ki pretresa in ustanavlja deželne račune in proračune, ali posamezni poslanci. Na razne načine se stavljajo taki predlogi in dež. zbor jim navadno ugodi.

Kdor je že nekaj časa v deželnem zboru, pozna tako postopanje in se mu ne čudi, ker je z ozirom na deželno knjigovodstvo in blagajništvo potrebno. A. Gabršček je pa še novinec v deželni upravi; zato je šel na lim nekemu, ki ga je opozoril na to okoliščino in ki mu je preskrbel seznam tistih podpor za javna dela, katerim poteče doba s koncem tega leta. Kakor ljudski tribun repenčil

se je na shodu v Kobaridu ter se repenči v „Soči“, naštevajoč podpore, ki so bile dovoljene, pa ne izplačane, ter dela dr. Gregorčiča za to odgovornega, kakor bi bil ta poslanec kriv, da se dela niso pričela ali pričeta še ne dokončala, ali kakor da bi bilo pričakovati, da ta poslanec bo o svojem času nasproten podaljšanju onih podpor, za katerih prvotno dovolitev se je pošteno trudil.

Hujskarija je prozorna in nevredna resnega človeka, vredna pa šarlatana, kateremu ni za stvar, ampak za zdražbo. Občine in stranke vedo že iz prejšnjih let, kaj jim je storiti v takih slučajih, ter ne potrebujejo usiljivih nasvetov — odbornika, ki še ni. O nekaterih številkah, katere navaja Gab., bomo pa še govorili.

Smrtna kosa. Dne 15. t. m. ob 2¼ popoldne je umrl č. gosp. Franc Pavletič, vikar v Fojani. Umorila ga je zlatenica, dasi je trajala samo 4 dni. R. i. p.

Instalacija župana Bombiča.
V sredo opoludne je bil slovesno vme-
ščen novi goriški župan Jurij Bombič.
Opoludne se je v mestni hiši zbralo sta-
rešinstvo in še precej občinstva. Vladni
zastopnik grof Attems je prečital cesar-
jev odlok, s katerim je potrdil cesar iz-
volitev Bombiča goriškim šupanom. Ogo-
voril je novega župana ter mu polagal
na srce blagor goriškega mesta. Novo-
izvoljeni župan se je zahvalil grofu At-
tems za lepe besede ter razvil svoj pro-
gram. Napraviti hoče nov vodovod, skr-
beti za ceste, za kanalizacijo mesta, pre-
vstrojiti mestno bolnišnico, prevstrojiti
mestne kopelji, skrbeti za laški značaj
goriškega mesta, se potegovati za ital.
vseučilišče v Trstu itd. Za to pa je treba
denarja. Galerija mu je venomer plo-
skala in sklicala svoj „evviva“.

Zvečer pa je bila po mestu bakljada na čast novemu županu, pri kateri je imela goriška mularija prvo besedo. Vpila je, kar ji je prišlo na jezik. „Vivva il nostro podestà popolare“, „Vivva Goria italiana“, „Abbasso i sciavi“ itd. Peli so znane laške pesmi, med drugimi tudi „Marameo“ itd. Vmes je svirala mestna godba in fanfara iz zavoda mestnih sirot. Razsvetljava ulic, po katerih se je pomikal sprevod, ni bila bogsivedi kaka. Najlepša ulica in sicer vrtna je bila najslabše razsvetljena. Mestnih zastav je vihralo tu in tam še precej. Mularija je nosila lampijone in mestne zastave, ognjegasci pa baklje okoli godbe. Sprevod se je zbral na Telovadnem trgu, kjer je bil pravi šunder pri deljenju lampijonov. Nato se je jel pomikati sprevod po Vrtni in židovski ulici na Korenjo, kjer je bil aretiran nek Slovenec, pekač, češ, da je razsajal. Od tu je šel sprevod po Gosposki ulici na Travniki, skozi Raštelj in po Magistratni ulici pred stanovanje župana Bombiča na Tekališče Fr. Jos. Tu se je sprevod ustavil, in ko se je župan Bombič prikazal na Balkonu, mu je množica vpila „Evviva Bombič“. Godba je igrala par komadov, nakar je imel Bombič nagovor na ljudstvo. Rekel je med drugim: „Vi ste moji, jaz sem vaš! Kakor brani dunajski župan Lueger nemštvo na Dunaju, tako hočem tudi jaz braniti italijanski značaj Gorice“. Z nasprotne strani so z reflektorjem razsvetlili župana Bombiča. — Tako je končala ta bakljada in italijanstvo Gorice je s tem rešeno. Kakor smo izvedeli, se je sestavil poseben odbor, ki je imel nalog, hoditi od hiše do hiše nagovarjati ljudi, da morajo razsvetliti vsa okna. Sodeč pa po razsvetljavi, stoji italijanstvo Gorice na jako šibkih nogah, ako se pomisli, da so vsi Italijani razsvetlili svoja okna.

Prerani grob. Pretekli petek smo položili k večnemu počitku vzornega, nadepolnega mladeniča, katerega izgubo britko občutimo vsi, ki smo ga poznali — učiteljsčnika Franceta Petelin, roj. v Kozani, a stanujočega v Gorici pri blagih stariših. Enomesečna bolezen v glavi ga je spravila v prerani grob. Krasno so mu peli tovariši na Goriščeku

in na pokopališču, v lepih, vzvišenih besedah se ga je spominjal ob odprtem grobu tovariš Širok. Nobeno oko ni ostalo suho, a srce se nam je krčilo prebriske žalosti, posebno, ko so zapeli mu v slovo „Jamica tiha!“ Nastopila je že noč, ko so se mnogoštevilni udeleženci vračali s pokopališča.

Pokojnik je bil blagega mirnega značaja, ponižen, odkritosrčen in pošten mladenič. Žaljenja ni bilo slišati iz njegov ust, sovražnika ali nasprotnika ni imel nikoli. Globoko udan veri, spolnoval je natančno vse svoje dolžnosti, bil je zelo marljiv mladenič, skratka: dičile so ga vse lepe lastnosti, katerih ni mogoče dobiti pri mnogih ljudeh. Da, vzoren fant je bil France, da bi le našel mnogo posnemalcev med nami, ki mu zavidamo lepo, srečno smrt! Šel je uživati večno plačilo k Onemu, kateremu je vse dni tako zvesto služil. A naše skromne vrstice končamo z besedami tovariša Široka, ki je pokojniku zaklical v slovo: „Z Bogom France, vidimo se nad zvezdami!“

Žalujemoči tovariši.

Umrl je v Gorici dne 14. t. m. odvetnik Pavel pl. Bizzaro.

— Radi škrlatice, ki se je pojavila, je zaprta ljudska šola v „Malem Domu“.

— Papigo so vlovili te dni v Mirnu. Lastnik jo dobi pri posestniku J. Klančiču.

— Poverjeništvu „Slovenske Matice“ oziroma za „Hrvatsko Matico“ je prevzel za letos bogoslovec Andrej Rusija, centralno semenišče — kateremu naj se kakor hitro mogoče dopošljejo imena z naročnino novih naročnikov.

Rihard in Felix Majer

Dunaj II. Kaiser-Josefstrasse 30

erarni liferanti kupujejo in prodajajo seno, slamo, rezanico in krompir vsake vrste pod najugodnejšimi pogoji.

Velepodjetje prve vrste v lastnem obratu z lastno parno silo.

Mala peč na špirit

Kopelj za sedenje —
obe v najboljem stanu
sta na prodaj
po nizki ceni.

Kje, pove upravitelj „Prim. L.“

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznico

v Gorici
ulica della Croce šte. 6.

Epilepsija.

Kdor trpi na epilepsiji, bolezen sv. Valentina in na drugih sličnih boleznih, naj se obrne na privilegirano lekarno Schwanen-Apotheke, Frankfurt A. M. Tu dobi tozadevno brošuro brezplačno

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici

Gosposka ulica št. 25

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljeveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mлина iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

ZAHVALA.

O priliki nenadomestne izgube našega preljubega očeta, brata, svaka in tasta gospoda

ANDREJA MAŠERA

trgovca in posestnika iz Kobarida

zahvaljujemo tem potom vse svoje sorodnike, prijatelje in znance za obilo udeležbo pri pogrebu v Gorici in v Kobaridu, ter za izkaza na nam sožalja. Zlasti se zahvaljujemo darovalcem za krasne darovane vence, preč. duhovščini, gos. uradnikom, posojilnici in županstvu v Kobaridu.

V KOBARIDU, dne 12. oktobra 1908.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles in šivanih strojev pri

Batjelu
Gorica

Prodaja tudi na mesečne obroke. Ceniki franko. Stara dvokolesa se emajlirajo po ceni z ognjem.

Via
Duomo
3-4.

Izvrstno pecivo

priporoča spoštovanim meščanom in okoličanom pekovski mojster

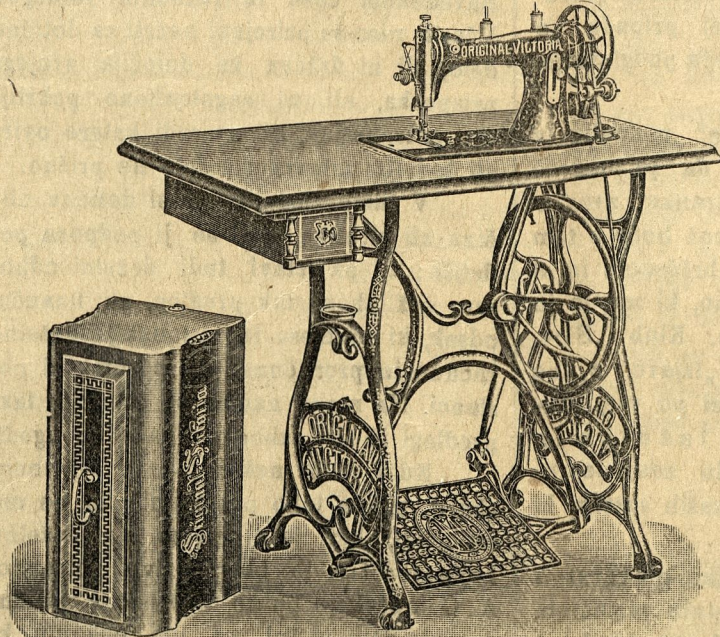
JAKOB BRATUŠ

v Gorici Šolska ulica št. 6.

V zalogi ima in prodaja moko prve vrste Majdičevega mлина.

CENJ. DAME IN GOSPODJE — POZOR!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka. Po dolgoletnih skušnjah sva prišla do prepričanja, pa ostane „Original“ vedno le najboljši.

Original-Viktoria stroji delajo še po 10 letni uporabi brezšumno.

Original-Viktoria stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene.

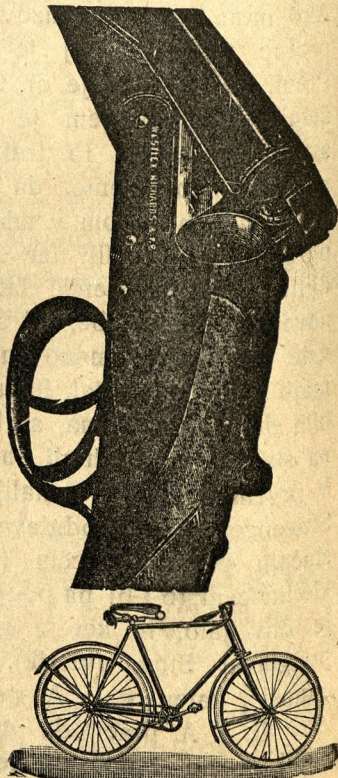
Original-Viktoria stroji so najpripravnější za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrška stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najboljši izdelek vseh dosedaj obstoječih tovarov.

Za vsak stroj jamčiva 10 let.

Nikdo naj ne zamudi priliko ogledat si pred nakupom „Original-Viktoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Viktoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles „Puch“ orožja, municije in vseh lovskih priprav pri tvrdki.

Kerševani & Čuk — Gorica Stolni trg (Piazza Duomo) št. 9.